

Warszawa, dnia 10.06.2022 r.

BP.5132.233.2022

2022.203620.AGW

U. P. Sp. z o.o. Sp. k.

Decyzja nr 124/2022/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku „U. P.” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, z dnia 12 maja 2022 r., doręzonego Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia w dniu 20 maja 2022 r., o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, **uznają za nieprawidłowe stanowisko przedsiębiorcy, zgodnie z którym prokurent ustanowiony i otrzymujący wynagrodzenie na podstawie uchwały zarządu sp. z o.o. sp. k., nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu w stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r.**

Uzasadnienie

U. P. Sp. z o.o. sp. k. wnioskiem z dnia 12 maja 2022 r., doręczonym Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia w dniu 20 maja 2022 r., zwróciła się o wydanie interpretacji indywidualnej na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach oraz art. 34 Prawa przedsiębiorców.

Z opisu stanu faktycznego przedstawionego we wniosku wynika, że wnioskodawca jest spółką komandytową, której zarząd w stosownej uchwale udzielił od dnia 1 marca 2022 r. prokury samoistnej osobie fizycznej.

Z związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2022 r. art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach przedsiębiorca powziął wątpliwość, czy w tak zaistniałym stanie faktycznym prokurent podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wnioskodawca wypłaca prokurentowi wynagrodzenie określone w uchwale zarządu.

Wnioskodawca zwrócił się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z wątpliwościami dotyczącymi podlegania prokurenta ubezpieczeniu zdrowotnemu w stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r., mającym zastosowanie do opisanej sytuacji.

Zdaniem Przedsiębiorcy podstawą działania prokurenta nie jest akt powołania, o którym mowa w art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Prokura, to szczególny rodzaj pełnomocnictwa udzielonego przez przedsiębiorcę, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Tym samym, zdaniem Wnioskodawcy, prokurent otrzymujący wynagrodzenie na podstawie uchwały zarządu spółki nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu w stanie prawnym od dnia 1 stycznia 2022r.

W ocenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia stanowisko przedsiębiorcy jest nieprawidłowe.

Zgodnie z art. 109¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, z późn. zm.), prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę podlegającego obowiązkowi wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Co do zasady prokura – jako szczególny rodzaj pełnomocnictwa jest udzielana, analogicznie jak pełnomocnictwo.

W odniesieniu do tego rodzaju pełnomocnictwa ustawodawca w kodeksie cywilnym starał się zachować jednolite nazewnictwo, posługując się konsekwentnie sformułowaniem „udzielenie prokury”. Jednolitość pojęciowa nie została jednak zachowana w ustawie z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1526 ze zm.), zwanej dalej „k.s.h.” – który używa do opisu tej instytucji określeń: udzielenie prokury, ustanowienie prokury, powołanie prokurenta, odwołanie prokury.

Jak wynika ze złożonego wniosku i przedstawionego stanu faktycznego, przedsiębiorcą jest spółka komandytowa, która uchwałą zarządu udzieliła prokury samoistnej i z tego tytułu wypłaca prokurentowi wynagrodzenie. Do przedsiębiorcy mają więc zastosowanie przepisy

k.s.h., w tym przepisy odnoszące się do ustanowienia prokury uregulowane w art. 41 i 79 ksh. Ujęto je wprawdzie w rozdziale dotyczącym spółki jawnej, ale – na podstawie art. 103 k.s.h. – mają również odpowiednie zastosowanie do spółki komandytowej.

Przepis art. 41 §1 k.s.h. mówi o ustanowieniu prokury, która to czynność wymaga zgody wszystkich wspólników mających prawo prowadzenia spraw spółki, podobnie jak art. 79 §2 k.s.h., zgodnie z którym w okresie likwidacji nie może być ustanowiona prokura.

W spółkach kapitałowych do udzielenia prokury dochodzi w drodze aktu powołania, o czym świadczy stosowanie przez prawodawcę wyrażenia „powołanie” w art. 208, art. 300⁵⁸ § 7, art. 300⁶⁴ § 2, art. 300⁷⁵ § 3, art. 371 § 4 k.s.h., choć i w odniesieniu do tego rodzaju spółek ustawodawca posługuje się pojęciem ustanowienia prokury - w art. 205 § 3, 208 § 9, art. 284, art. 300⁵⁸ § 7, art. 300⁶⁶ § 3, art. 300⁷⁸ § 3, art. 373 § 3 i art. 470 § 2 k.s.h. Nie świadczy to jednak o tym, że mamy do czynienia z różnymi instytucjami prawnymi. Należy raczej uznać, że stosowanie przez ustawodawcę zwrotów „ustanowienie prokury” i „powołanie prokurenta”, nie było błędem lub niedokładnością, lecz celowym zabiegiem. Czynność ustanowienia prokury składa się bowiem z decyzji o ustanowieniu prokury danego rodzaju co do zasady oraz powołania prokurenta - jako oświadczenia woli co do osoby, której udzielana jest prokura.

Wykładnia językowa połączona z wykładnią systemową wewnętrzną k.s.h. prowadzi zatem do wniosku, że ustanowienie pełnomocnictwa szczególnego typu, jakim jest prokura i jej udzielenie wskazanemu prokurentowi, w przypadku, gdy uzyskuje on z tego tytułu wynagrodzenie, wymaga dokonania czynności prawnej, którą prawodawca wskazał w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Pomocniczo można wskazać, że ustawodawca w uzasadnieniu projektu ustawy zmieniającej w tym zakresie ustawę o świadczeniach, wskazał, że intencją wprowadzenia nowego przepisu art. 66 ust. 1 pkt 35a do ustawy o świadczeniach było objęcie prokurentów obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Jak wskazano bowiem w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532 i 1532-A, Sejm IX kadencji): „Zaproponowana zmiana art. 66 ust. 1 ustawy o NFZ polega na zrównaniu praw i obowiązków osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z osobami powołanymi do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie (są to m.in. członkowie zarządu, członkowie Komisji Rewizyjnej, prokurenci oraz członkowie komisji egzaminacyjnych)”.

Jak z kolei wynika z dalszej części uzasadnienia, zamiarem prawodawcy, a więc ratio legis art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych, było objęcie ww. podmiotów obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym: „Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym tej grupy osób, będzie skutkowało zapewnieniem dodatkowych środków w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz pełniejszą realizacją zasady solidaryzmu społecznego. W aktualnym stanie prawnym ww. osoby w sytuacji, w której nie posiadają obowiązkowego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego są zgłaszane m.in. do ubezpieczenia jako członkowie rodziny przez współmałżonka posiadającego własny tytuł ubezpieczeniowy.”.

Mając na uwadze powyższe rozważania przyjąć należy, że została spełniona pierwsza przesłanka determinująca zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Odnosząc się z kolei do drugiej z przesłanek warunkujących zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zaznaczyć trzeba, że wynagrodzenie, o którym mowa w omawianym tu przepisie prawa należy rozumieć szeroko, jako wszelką formę przychodu przewidzianą przez przepisy prawa podatkowego, stanowiącą podstawę ustalenia obowiązków daninowych. Obecne brzmienie art. 81 ust. 8 pkt 11a ustawy o świadczeniach zdrowotnych wskazuje, że kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia otrzymywanego z tytułu powołania, stanowi podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne. Prawodawca nie ograniczył wskazanej kategorii „wynagrodzenia” do żadnych konkretnych źródeł przychodu, a zatem wszelkie przychody związane z pełnieniem funkcji na podstawie „aktu powołania” stanowią podstawę ustalenia składki zdrowotnej.

Biorąc pod uwagę zarysowany powyżej stan faktyczny oraz zważywszy na treść art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie ziszczyły się wszystkie przesłanki, które warunkują powstanie obowiązku podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Prokurent jest bowiem powoływany do pełnienia tej funkcji, a nadto uzyskuje wynagrodzenie w związku z pełnioną funkcją. Z tych względów stanowisko własne Przedsiębiorcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej należy uznać za nieprawidłowe.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.
Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.
Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.